

1. Cel projektu

Niniejszy projekt badawczy poświęcony jest problemowi procesu pojednania pomiędzy Japonią a Koreą Południową. Celem będzie ustalenie, czy nowe drogi rekoncylacji, obejmujące z jednej strony działalność japońskich oraz południowokoreańskich organizacji pozarządowych, a z drugiej zaangażowanie Stanów Zjednoczonych w ten mechanizm, może zapewnić większy sukces w porównaniu do polityk rządów Japonii i Korei Południowej w tym zakresie. Z uwagi na dominującą pozycję aparatu administracji w obu państwach w projektowaniu oraz egzekwowaniu agendy dotyczącej procesu pojednania, zwrócenie uwagi na alternatywne podmioty jest gwarantem innowacyjności projektu. W odniesieniu do organizacji pozarządowych, czynnikami decydującymi o ich wyborze są: niezależność finansowa oraz organizacyjna od rządów, transgraniczny wymiar działalności oraz podejmowanie działań nakierowanych na wzmocnienie pozycji społeczeństwa obywatelskiego w obu państwach. Element dotyczący roli Stanów Zjednoczonych został wyselekcjonowany ze względu na ich status największego sojusznika oraz gwaranta bezpieczeństwa zarówno dla Japonii jak i Korei Południowej w regionie Azji Północno-Wschodniej. Pomimo tego, że japońsko-południowokoreańskie zbliżenie leży w strategicznym interesie Ameryki, do tej pory przedstawiciele administracji państwowej powstrzymywali się od podejmowania określonych działań w obszarze rekoncylacji.

2. Opis badań podstawowych

Planowane badania zostały podzielone na cztery fazy, w ramach których wyszczególniono szereg czynności badawczych. Faza pierwsza odnosi się do pogłębienia wiedzy teoretycznej z zakresu procesu rekoncylacji pomiędzy Japonią i Koreą Południową oraz utworzenia modelu teoretycznego. Drugi, najbardziej rozbudowany etap dotyczy pierwszego komponentu projektu w postaci organizacji pozarządowych w Japonii oraz Korei Południowej i zakłada przede wszystkim przeprowadzenie wywiadów częściowo-ustrukturyzowanych z przedstawicielami uprzednio wyselekcjonowanych instytucji. Co więcej, faza ta skoncentrowana będzie na analizie prawnej pozwalającej określić ramy działalności tych organizacji oraz analizie dokumentów i raportów publikowanych przez te jednostki. Trzecia część projektu zakłada wizytę badawczą w instytucjach państwowych Stanów Zjednoczonych (w szczególności Biuro Spraw Azji Wschodniej i Pacyfiku przy Departamencie Stanu) i pozapaństwowych (m.in. The Asia Foundation) oraz przeprowadzenie wywiadów częściowo-ustrukturyzowanych z przedstawicielami tych instytucji. Dodatkowe podjęcie analizy oficjalnych dokumentów i raportów oraz analizy dyskursu pozwoli określić i ocenić stopień zaangażowania Stanów Zjednoczonych w proces rekoncylacji w Azji Północno-Wschodniej. Ostatnia faza skoncentrowana będzie na konsolidacji oraz opracowaniu wyników badań.

3. Uzasadnienie podjęcia tematyki badawczej

Podjęcie niniejszej tematyki badawczej jest istotne w zakresie badań nad regionem Azji Północno-Wschodniej. Dotychczas, rekoncylacja pomiędzy państwami była uznawana za domenę działalności rządów. Główne założenia projektu koncentrują się natomiast na aspekcie pozapaństwowym, proponując zwrócenie uwagi na organizacje pozarządowe, do tej pory pomijane przy rozważaniach dotyczących mechanizmu pojednania pomiędzy Japonią i Koreą Południową. Ten element pracy jest również relewantny zarówno w odniesieniu do budowy społeczeństwa obywatelskiego w obu państwach, jak i w sytuacji wzrastającej roli sektora pozarządowego w skali regionu oraz globalnie. W stosunku do roli Stanów Zjednoczonych w tym procesie, zauważalny jest interesujący fenomen braku bezpośredniego zaangażowania w proces rekoncylacji, pomimo dominującej obecności USA w regionie, w tym amerykańskiego sektora pozarządowego, działającego na rzecz poprawy współpracy pomiędzy państwami tego obszaru. Przeprowadzenie analizy w tym zakresie pozwoli więc na ustalenie przyczyn tej zachowawczej polityki oraz zdeteminowanie, czy podejście to ulega stopniowej zmianie.